

MILJØVEJLEDNING FOR ARBEJDSTØJ MED VÆRNEEGENSKABER

SMÅINDKØB

Vælg arbejdstøj, der ikke skal genimprægneres

Nogle typer arbejdstøj skal genimprægneres, når de har været vasket få gange. Hvis man vælger arbejdstøj, som er fremstillet af materialer med iboende egenskaber, undgår man at skulle imprægneres. For eksempel tillader en membran af polytetrafluorethylen (PTFE) vanddamp at passere, men ikke flydende vand. Og forskellige former for aramidfibre (PAA) er særdeles varmestabile eller har meget høj slidstyrke og formstabilitet. En række af disse tekstiler har velkendte varemærkenavne.

Lej arbejdstøj fra et vaskeri, som kun genimprægnerer, når det er nødvendigt

I nogle tilfælde er det vaskerier, der både indkøber og vedligeholder arbejdsbeklædningen med værneegenskaber. Der indgås en kontrakt mellem bruger og vaskeri for leje af beklædningen. I de tilfælde bør du stille krav om, at vaskeriet har et kontrolsystem, så beklædningen kun genimprægneres, når det er nødvendigt.

Vælg arbejdstøj, som er mærket med VAREFAKTA

Så lever produktet op til forskrifter fra Dansk Varefakta Nævn. I kravene indgår ikke miljømæssige aspekter, men VAREFAKTA-mærkning viser, at en række brugsegenskaber er opfyldt.

Vælg arbejdstøj, som er mærket efter Øko-Tex 100-standarden

Øko-Tex 100 er et produktmærke, der viser, at arbejdstøjet overholder grænseværdierne for nogle stoffer og stofgrupper, som kan være sundhedsskadelige.

Vælg arbejdstøj, hvor bomulden er dyrket økologisk

Hvis bomulden er dyrket økologisk, er der kun under helt specielle omstændigheder anvendt pesticider eller kunstgødning.

STORINDKØB

Hvis du skal købe stort ind og måske gennemføre et udbud, kan du stille ekstra krav til miljøvenligheden af produkterne. Herunder er en liste med spørgsmål, som du kan bede leverandøren om at besvare.

FÅ OPLYSNINGER OM PRODUKTET

Opfylder arbejdsbeklædningen blomst- eller svanekriterierne for tekstiler?

Blomst- eller svanekriterierne er garanti for, at produktet er blandt de mindst belastende for miljøet, uden at kvalitet eller funktion af den grund er forringet. Der er (feb. 2005) ingen blomst- eller svanemærket arbejdsbeklædning med værneegenskaber på det danske marked. Det skyldes bl.a., at flere af de materialer, der indgår i specialbeklædning, ikke dækkes af miljømærkerne. Følg udviklingen på www.ecolabel.dk. Hvis du ikke kan finde miljømærkede produkter på markedet, kan du i stedet efterspørge arbejdsbeklædning med værneegenskaber, som opfylder nogle af blomst- eller svanekriterierne for tekstiler.

Er arbejdsbeklædningen mærket med VAREFAKTA?

Så lever produktet op til forskrifter fra Dansk Varefakta Nævn. I kravene indgår ikke miljømæssige aspekter, men VAREFAKTA-mærkningen viser, at en række brugsegenskaber er opfyldt.

Er arbejdsbeklædningen mærket efter Øko-Tex 100-standarden?

Øko-Tex 100 er et produktmærke, der viser, at produktet overholder grænseværdierne for nogle stoffer og stofgrupper, som kan være sundhedsskadelige. Produktet undersøges for indhold af formaldehyd, tungmetaller, pesticider, PCP, flygtige forbindelser, klorerede organiske carrier, kræft- og allergifremkaldende farvestoffer samt for farveægtthed og lugt.

Er arbejdsbeklædningen CE-mærket?

Alle personlige værnemidler, der markedsføres i EU, skal være CE-mærket. CE-mærket på et produkt er forbrugerens garanti for, at det lever op til fælleseuropæiske mindstekrav til sundhed og sikkerhed.

FÅ OPLYSNINGER OM MATERIALER

Har arbejdsbeklædningen iboende egenskaber, så det ikke skal genimprægnes?

Nogle typer arbejdsbeklædning skal genimprægnes, når de har været vasket få gange. Hvis man vælger arbejdstøj, som er fremstillet af materialer med iboende egenskaber, undgår man at skulle imprægneres. For eksempel tillader en membran af polytetrafluorethylen (PTFE) vanddamp at passere, men ikke flydende vand. Og forskellige former for aramidfibre (PAA) er særdeles varmestabile eller har meget høj slidstyrke og formstabilitet. En række af disse tekstiler har velkendte varemærkenavne.

Er arbejdsbeklædningen fri for tungmetaller, eller opfylder den blomst- eller svanekriterierne for tungmetaller i tekstiler?

Tidligere blev der bl.a. anvendt tungmetaller som kobber, cadmium og kobolt til fremstilling af visse grønne og blå farver. I dag kan stort set alle farvestoffer fremstilles uden tungmetaller.

Er bomulden dyrket økologisk?

Hvis bomulden er dyrket økologisk, er der kun under helt specielle omstændigheder anvendt pesticider eller kunstgødning. Hvis du ikke kan få økologisk bomuld, bør du efterspørge bomuld, der opfylder blomst- eller svanekriterierne for bekæmpelsesmidler til fremstilling af tekstiler.

Lever fremstillingen af plastmaterialerne (for eksempel polyester, nylon, pvc, PTFE, PAA og syntetisk gummi) op til blomst- eller svanekriterierne for tekstiler?

Plastmaterialer fremstilles af såkaldte polymerer. Ved fremstillingen af disse afdamper en række flygtige organiske forbindelse (VOC), som kan give miljømæssige problemer i form af dannelse af fotokemisk ozon. Udledningen af VOC bør overholde blomst- eller svanekriterierne for tekstiler.

Er arbejdsbeklædningen (herunder gummistøvlerne) fri for pvc?

Pvc, der anvendes til støvler eller belægninger på tekstiler, består af op til 50 pct. blødgørere, oftest ftalater. Ftalater udvaskes i hele produktets levetid, er potentielt sundhedsskadelige og mistænkes for at være kræftfremkaldende og reproduktionsskadelige.

FÅ OPLYSNINGER OM VASKERIET

Har vaskeriet et kontrolsystem, så arbejdsbeklædningen kun bliver genimprægneret, når det er nødvendigt?

Frem for at genimprægner som rutine bør vaskeriet have et kontrolsystem, så der kun genimprægneres, når det er nødvendigt.

FÅ OPLYSNINGER OM PRODUCENTEN

Har producenten indført certificeret miljøledelse?

Hvis producenten har indført certificeret miljøledelse (ISO 14001 eller EMAS), kan man forvente, at der bliver arbejdet seriøst med at nedbringe miljøbelastningen fra produktionen.

Er arbejdsmiljøet inddraget i producentens eventuelle miljøledelsessystem?

ISO 14001 og EMAS omfatter ikke arbejdsmiljø, men virksomheden kan vælge at indarbejde det i systemerne.

Har producenten en skriftlig arbejdspladsvurdering i henhold til det danske APV-system eller det tilsvarende europæiske risikovurderingssystem?

Hvis der er udarbejdet en skriftlig arbejdspladsvurdering, kan man forvente, at der bliver arbejdet seriøst med sikkerhed og sundhed i virksomheden.

Er der spildevandsrensning efter vådbehandlingen på farveriet?

Spildevandet fra vådbehandlingen bør behandles i et rensningsanlæg med en rensningsgrad, der mindst svarer til konventionel biologisk rensning.

Er anvendte slettemidler biologisk nedbrydelige, eller bliver de genanvendt?

Væverier anvender midler til at forstærke kædegarnet i selve væveprocessen, også kaldet slettemidler. På farveriet bliver slettemidlerne skyllet ud af tekstilet. Hvis farveriet ikke returnerer slettemidlet til genanvendelse, bør det være biologisk nedbrydeligt.